

mladi čebele manjšajo, ne pa množe, niso dovolj močne in pripravljene, kadar se začne prva obila paša. Da se pa čebele manjšajo, krivo je največkrat pomanjkanje vode. Zaradi tega pa treba po krajih, koder veliko sejejo ogrščice, koder je mnogo sadnega drevja in boljša paša, mine že junija meseca, da gleda čebelar, da čebelam ne manjka vode in kako je vedno dobivajo.

Pomanjkanje vode v panji nastopi, če zaloga medu ne sestoji iz nekristalizovanega medu. Če je v satji le zrnast med in če treba za silo krmiti čebele s strjenim medom. Temu se odpomore z napajanjem. Na vrhno odprtino panja se narobe postavi z vodo napolnjena literska posoda, zavezana z enostavnim suknom. Čebele potem srkajo vodo, ki priteka skozi suklo. Če se jeseni krmijo čebele s cukrenim sirupom, ne nastopi pomanjkanje vode. Vendar je morajo čebele pomladi iskati zunaj panja, kajti potrebujejo je mnogo za napravo sniporja. Zato je dobro, da se blizu uljnjaka v zavetnem solnčnem kraju čebelam priredi umetno napajališče, če ni naravnega in varnega. Tako napajališče napravi se lahko od starih kamenenih korit ali od plitvih prstenih posod. V te posode se dene zelenega mahu ali pa kamenja, da se čebele lahko usedajo, ter se slednji dan napolnijo z vodo. Včasih se pridene še malo soli, da živalim ni treba iskati solnih snovi po mlakah, gnojnicah in lužah. Ob vročem poletju, ko voda hitro izhapi, treba je takim napajališčem prilivati po večkrat na dan.

Razne reči.

* Kako se pleve osat? Če plevemo osat, ni zadosti, da potrgamo stebila, ker korenine potem takoj iznova poženo, ampak gledati moramo posebno na to, da korenino kolikor najbolj mogoče globoko izrujemo. V ta namen rabi posebna „palica“, t. j. ozko, precej dolgo, dletu podobno orodje z lesenim ročnikom. Pralico zarinemo globoko v zemljo, da iz odrežemo osat in drugi plevel z globokimi koreninami ter tako izrujemo kolikor moči dolg kos korenine.

* Kako se spozna starost krav? Trgovci z živino se poslužujejo raznih zvijač, da bi prevarili kupca, da je krava mlajša, nego je v resnici. Starost krave pozna se pa po tem le: Če krava ni še štiri leta stara, nima po rogeh nikakih obročkov, v četrtem letu pa dobi eden obroček, ki se lahko vidi ali otiplje. Potem dobi krava slednje leto po eden tak obroček. Trgovci živinski pa izkušajo te globine, kolikor se da, odpraviti s tem, da roge ostržejo s koščkom stekla in jih potem zgladijo z lesom. Popolnoma se ti obročki vendar ne dajo odpraviti, in spreten kupec bode, potegnivši z roko po rogeh precej očutil letne obročke in tudi spoznal, da so rogovi umetno zglajeni. Pri mladi živini so kočniki enako veliki, pri stari pa ne, ker se navadno vsi zobje enako ne obrabijo.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 104. Vže več let boleha pri nas krompir, in sicer tako, da stebila in perje prezgodaj zrumene in se posuše. To gotovo močno vpliva na zoritev in provzročuje, da nobeno leto popolnoma ne dozori. Po mojem mnenju je bolezen pri nas veliko hujša, ker je uže sembolno in ker ga ne premenjujemo. Ker je bolezen podobna peronospori na trti, zato bi morda pomagala modra galica. Kaj je vaše mnenje? (F. A. v Dol. Logatci.)

Odgovor: Prav pravite, krompirjeva bolezen je peronospora, in sicer peronospora infestans, trtna pa je peronospora viticola. Glivi sta si popolnoma sorodni. Bolezen pa ni samo kriva, da listje odpada prezgodaj, ona prehaja tudi na gomolje in provzročuje gnilobo. Dobro sredstvo je pa res modra galica, in ravno ko smo prejeli Vaše pismo, dobili smo nemški list „Der Praktische Landwirth“, ki o tej reči to le piše: Lani je bilo vsled deževnega vremena po njivah videti glivo, imenovano peronospora infestans, ki provzroča gnilobo krompirja ter kmetovalcu napravlja mnogo skrbi. Od različnih strani opozorjeni, poprijeli so se mnogi kmetovalci sredstva, katero krompir obvaruje te glive, toraj gnilobe. Kmetovalec je posnemal vinogradnika in škropil s krompirjem posajene njive z bakreno galico. Tekočina se je pripravljala po receptu, katerega so objavili „Bernische Blätter für Landwirtschaft“, tako le: 1 kilo modre galice razstopi se v 4 litrih vroče vode in v drugi posodi 1300 gramov kristalizovane sode tudi v 4 litrih vroče vode. Kadar se ohladi, stanjša se sodna razstopina z 90 litri mrzle vode in se jej potem počasi priliva galična razstopina in oboje vedno meša. Žal, da se je kmalu pokazalo, da ni pripravnih škropilnic. Ob priliki seveda je čitati v tem ali onem listu opis ali kritiko tega ali onega aparata, a za vse to se dosti ne zmenijo. Kadar pa bi človek potreboval take priprave, pa ne ve, kje bi jo naročil. Posamične njive, posajene s krompirjem, so se nekatere edenkrat škropile, druge pa dvakrat. Vendar se je delo, kakor smo se preverili, zvršilo prvikrat še le v juliji, drugikrat pa šele začetkom avgusta, ko je bolezen že bila precej napredovala. Že zaradi tega je bilo jedva nadejati se, da bode kaj uspeha: vendar smo bili radovedni, kakšen bode pridelek. Lansko jesen smo povpraševali in, kjer je bilo mogoče, tudi osobno se prepričali, kakšen je bil uspeh, in videli smo, da je bil nepričakovano ugoden. Četudi so šele pozno škropili vendar je bil pridelek po poškopljenih njivah mnogo ugodnejši. Pridelalo se je več in lepšega krompirja, kadar se le edenkrat škropili, bilo je še precej boinega krompirja pa vendar ne toliko, kolikor po nepoškopljenih mestih iste njive; poleg tega je pa bil krompir vsekako debelejši. Oni kmetje, ki so mogli dvakrat škropiti, pridelali so ga eno tretjino več. Po številu je bilo pri vsakem stebelu ravno toliko krompirja, ali bil je debelejši, bolj moknat in skrobnat. To je pa tudi lahko umevno, kajti opazilo se je, da so poškopljena stebila bila zdrava do septembra.